

[Rimstad.]

ningsproblemer sig meget hurtigt, og de vil så sikkert som amen i kirken blive fulgt af standsede virksomheder og faldende beskæftigelse. Hertil kommer, at landbruget, vort bedste erhverv til indtjening af det valutaoverskud, som vor meget høje levestandard er baseret på, på tilsvarende vis står over for betydelige vanskeligheder. Som industrien kæmper man også her imod de stigende omkostninger, men hovedproblemet er for landbrugets vedkommende de vanskeligheder, som opstår ved, at de ekstraordinære afsætningsforhold i fællesmarkedet ødelægger den vekselvirkning mellem kvæghold og svinehold, som er en af forudsætningerne for en bare nogenlunde rentabel produktion.

Men trods den kendsgerning, at både industriproduktionens og landbrugsproduktionens forhold giver anledning til meget alvorlige bekymringer, er finansministerens redegørelse præget af stor optimisme. Produktionen vil vokse 4 pct. om året i 3 år, skønner ministeren og tager ud fra dette grundlag anledning til i sin prognose at arbejde med stigninger i statsbudgettet på henholdsvis 9, 7 og 6 pct. i de samme 3 år. Det vil sige, at staten udvider sit udgiftstempo med så nogenlunde det dobbelte af, hvad produktionen efter en superoptimistisk vurdering vil være i stand til. Og så skal vi oven i købet affinde os med, at det her efter ministerens opfattelse drejer sig om en minimumsprognose for statsudgifterne, hvori slet ikke er medregnet de udgiftsforøgelser, som regeringen i øjeblikket planlægger og vil søge gennemført uden hensyn til de klart inflatoriske virkninger, som opstår derved.

Fra vort partis side må vi advare finansministeren og regeringen imod denne klippefaste tro på den danske produktions fortsatte bærekraft. Meget, overordentlig meget er her allerede foruddiskonteret, og det lidt, der er tilbage, gør man vel i at gemme som en reserve; der vil tidsnok blive brug for den.

Niels Westerby: I liberalt centrum har vi bemærket os, at finansministeren og hans embedsmænd har lagt et stort arbejde i at lave dette 3-årige budget. Jeg vil dog gøre den tilføjelse, om ikke man skulle prøve på at gøre budgetterne 5-årige. Der fore-

ligger i dag en udtalelse af en række kendte industrifolk, der har ønsket sig en 5-årig plan for bl. a. Risøs udvikling, og det er jo da også nok som oftest sådan, at i erhvervslivet gør man sig stor umage med hensyn til at planlægge sine opgaver. Det, der nu er problemet, er, om staten kan lære af erhvervslivet og lige så omhyggeligt planlægge sine opgaver, som det i øjeblikket sker i erhvervslivet. Jeg vil altså meget henstille til finansministeren, at man prøver på i fremtiden at gøre disse budgetoversigter 5-årige. Jeg ved, det koster mere arbejde, men jeg tror, det er rigtigt at gøre dette arbejde, og jeg ved naturligvis også, at budgetterne vil blive mere usikre, jo længere man kigger frem i tiden.

Dernæst vil jeg gerne gøre den bemærkning, at vi i liberalt centrum har savnet en ting i disse budgetter. Vi har savnet, at det ikke altid er lige nemt at finde ud af, hvilke poster der repræsenterer en samfundsinvestering, og hvilke poster der repræsenterer et offentligt forbrug. Vi ved godt, at det kan være vanskeligt også at opstille klare skillelinjer herimellem, og at der er poster, der er på overgangslinjer imellem at være offentligt forbrug og at være en samfundsinvestering. Men vi mener, det er meget vigtigt, at det offentlige især i fremtiden lægger vægt på de opgaver, som må kaldes en investering, altså gør det, der er fremtid i, og at det vil kunne hjælpe os til at træffe beslutninger, der vil fremme netop indsatsen på disse områder, hvis man prøver på også at opdele budgetterne ud fra dette synspunkt. Jeg vil meget henstille til finansministeren, at han næste år, når han skal fremlægge et budget, prøver på det, hvis det til den tid er den nuværende finansminister, der er finansminister, det ved man jo ikke noget om i en usikker tid, men i hvert fald vil jeg henstille det til den til den tid værende finansminister.

Dernæst vil jeg gøre den bemærkning, at vi lægger stor vægt på, at der sker en stigning i samfundets investeringer, navnlig i uddannelse, forskning, trafiknet, sundhedsvæsen og enkelte af de mest påtrængende af de sociale opgaver. Vi kan ikke acceptere den tankegang, som kom til udtryk fra hr. Jørgen Jensen og hr. Henry Christensen, som over en kam ser alle offentlige udgifter